

Biblioteca 12
ASTRA, Sibiu

P.C.N. 22

9205

T1-204

228

COMPENDIUM
VITÆ,

Virtutum, & Miraculorum,
SANCTI

JOANNIS
FRANCISCI

REGIS,

SOCIETATIS JESU,
Romæ Anno M.DCC. XVI.

Italicè editum,

*Viennæ Austriæ Latinitate
donatum, & impressum*

Cum Licentia Superiorum.

CLAUDIO POLI.

Typis Acad. Societatis JESU.
Anno salutis MDCCXXXVIII.

Inv. 15

Viennensis in Gallia.

Beatificationis, & Canonizationis

*Ven. Servi DEI Joannis Franci-
sci Regis Presb. Prof. S. J.*

Die 28. Apr. 1715. Dominicâ In
Albis horâ circiter 16. SS. D. N.
Clemens D. P. P. XI. in Palatio Qui-
rinali advocavit R. P. D. Prosperum
de Lambertinis fidei Promotorem, &
me infrâ scriptum Pro-Secret. Cong.
S. Rit. nobisque dixit, elapsis diebus,
videlicet die 2- labentis mensis in
Cong. habita coram S. S. propositam
fuisse, à R. D. Card. Imperiali causam
Vienn. in Gallia Beatif. & Canoniza-
tionis Ven. Servi DEI Joann. Fran.
Regis Presb. Professi S. J. discussioque
in ea dubio, *an constet de miraculis post
obitum, in casu, & ad effectum, de quo
agitur*, Sanctitatem suam audivisse
quidem omnium suffragia, sed distu-
lisse resolutionem, ut prius de more

in tam ardua deliberatione Div. o-
pem imploraret. Nunc verò cū
id jam peregerit, ac præsertim præ-
teritis diebus majoris hebdomade, ac
successivè paschalibus festis, supre-
mum lumen Patrem ferventiùs ex-
oraverit, ut cælesti claritate mentem
suam illustrare dignaretur, declaravit
se nolle diutiùs differre publicationē
suæ resolutionis, adeoque promulga-
ri jussit decretum, in quo pronunci-
avit: constare de duobus miraculis
tertii generis, nempe de primo, re-
pentinæ liberationis Joannæ Mariæ
Peret monialis à diuturna inferiorum
artuum ad motum impotentia & hy-
drope tympanite; ac de quarto instan-
tanæ sanationis Joan. Gasp. Monte-
réymar Aniciensis ab enormi hernia.
Et ita &c.

F. Cardin. de Abdua
Præfectus.

(L.S.)

N. M. Tedeschi, Ep. Lip.
S. Rit. Cong. Pro-Secr.

D E C R E T U M.
VIENNEN. IN GALLIA
CANONIZATIONIS
BEATI JOANNIS
FRANCISCI DE REGIS
Sacerdotis Professi Societatis
J E S U.

Postquam in Congregatione
Generali Sacrorum Ritu-
um habita die 19. Febru-
arii currentis anni coram Sanctissimo
Domino Nostro CLEMENTE Papa
XII. per Reverendissimum D. Car-
dinalem Pico Ponentem proposita fu-
it Causa Canonizationis B. JOAN-
NIS FRANCISCI de REGIS Sacer-
dotis Professi Societatis JESU super
Dubio : *An, & de quibus Miracu-
lis constet post indultam eidem Beato
venerationem in casu, & ad effectum
de quo agitur : ex iisque Sanctitas
Sua, auditis DD. Consultorum, &
Reverendissimorum DD. Cardinali-*
um

um suffragiis , die 19. Martii ejusdem anni , Festo S. Josephi Beatissimæ Virginis Mariæ Sponsi , duo in tertio genere approbavit, videlicet : *Primum Instantanea liberationis Mariæ Annæ Forget ab ingenita in infernis artubus ad motum impotentia, Tolosæ In Ecclesia Societatis Jesu , dum Beatificationis solemnia peragerentur : Et Secundum Instantanea sanationis Sor. Mariæ Theresiæ de Montplaisant Monialis Professæ in Monasterio Visitationis Civitatis Sancti Amoris Diecesis Lugdunen ab ingenti Durtie, seu Tumore in Ventre , acuta febre , aliisque exitiis Symptomatibus , morti jam proximæ , nullo remanente morborum vestigio , ac viribus in continenti receptis : Tandem die 2. Aprilis dicti anni habita denuo Generali Congregatione Sac. Rituum coram eodem Sanctissimo Domino Nostro , propositoque à memorato Reverendissimo D. Cardinali Pico altero , quod supererat , Dubio : Anstante approbatione duorum Miraculorum ,*

*rum , tutò deveniri possit ad Sole-
mnem ipsius Canonizationē in casu &c.
omnibusque affirmativè responden-
tibus ; nihilominus Sanctitas Sua re-
solutionem eo die differens, Cœlestis
Luminis opem in tam gravi delibe-
ratione tum suis, tum aliorum preci-
bus petendam esse existimavit. Quod
cum satis sequentibus diebus peractū
esset , novissimè infrascripta die na-
talitia Sanctitatis Suæ, ac Divo Vin-
centio Ferreri sacrâ , quem speciali
devotione prosequitur, accitis coram
se R. P. Ludovico de Valentibus Fi-
dei Promotore , & Me infrascripto
Sac. Rituum Congregationis Secre-
tario, præsens Canonizationis B. JO-
ANNIS FRANCISCI de REGIS præ-
dicti , quodocunque faciendæ, De-
cretum expediri , & publicari man-
davit. Die 5. Aprilis 1737.*

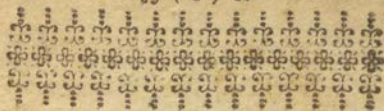
A. F. Card. Zondadári Pro-Præf.

Loco † Sigilli.

*I. Patriarcha Hieroso-
lymitanus S. R. C. Secr.*

Ad S. JOANNEM FRANCISCUM
*A Sacra Rituum Congregatione
approbata.*

DEUS, qui ad plurimos
pro salute animarum
perferendos labores B. JOAN-
NEM FRANCISCUM Con-
fessorem tuum mirabili cha-
ritate, & invictâ patientiâ de-
corâsti : concede propitius ,
ut ejus exemplis instructi, &
intercessionibus adjuti æter-
næ vitæ præmia consequa-
mur. Per Dominum no-
strum JESUM Christum Fi-
lium tuum , qui tecum vi-
vit , & regnat in unitate Spi-
ritus sancti Deus , per omnia
sæcula sæculorum, Amen.

 Nter tot, tantósque,
 qui Seculo superiori
 Societatem JESU zelo
 Apostolico illustrârunt,
 singularem locum si-
 bi vendicat S. JOANNES FRANCI-
 scus REGIS ob meritum præcipua-
 rum virtutum, & frequentium mi-
 raculorum, Primam lucem hausit *Ex pro.*
 pridie cal. Febr. 1597. parentibus *p. 163.*
 avitâ nobilitate inclytis, & ma-
 gis fide semper integrâ adversus or-
 thodoxam Religionem. Natale illi
 solum Fons coopertus, castellum
 in Occitania inferiore situm, Nar-
 bonensis Diœcesis, In cunis ad-
 huc vagiens bellum gessit cum Or-
 co: Hujus enim dolo credibile est
 illud evenisse, quòd nocte quâdam
 nutricis indormientis lateri abstra-
 ctus, ac fasciis evolutus sub hujus
 lecto deponeretur: at credibile
 quoque est, tutelari genio protegen-
 te, effectum fuisse, quòd inibi da-
 mni omnis expers fuerit repertus.

Dum ætatem teneriorem sub cura & vigilantia parentum laudabiliter exegisset, Biterras Septimanorum Urbem ad Collegium Societatis Jesu studiorum causâ mittitur, ut cum humana sapientia justitiam imbiberet Christianam. Quàm genuinas verò dispositiones pro hac & illa secum adferret puer, illicò, & liquidò ostendit è docilitate indolis, teneritudine pietatis, fuga otii, tractatione divinarum rerum, modestia Angelica, zelo intemeratæ honestatis qui illum continuo cautum & vigilem, alios verò sollicitos continebat, ne seu dictis, seu factis auderent coràm aliquid, quod licentiam oleret. Verbis & exemplis JOANNIS FRANCISCI admiranda vis inerat contubernalibus ingerendi tales pietatis igniculos, ut appareret hos inter formam vivendi introductam esse religiosæ vitæ similiorem. Tantam præferebat primis in annis morum maturitatem, tantam aversionem ab omnibus puerorum oblectamentis, ut vacationum diebus plus orare in templo, aut pios domi libros legere unice posuerit in deliciis.

Ejusmodi vivendi ratio non *Ex pro.*
 mundo, sed DEO destinabatur. Spi- *p. 115.*
 ritus sanctus igitur interno impulsu *169.*
 clientem commonet de statu reli-
 gioso ineundo. Nequē de hoc du-
 bitandi locus supererat JOANNI
 FRANCISCO, eligendi duntaxat in-
 ter tot, quæ varietate suâ Ecclesiam
 sanctam exornant, Instituti sollicito.
 Haud diu secum deliberat: quoniā
 inter Ordines religiosos illi vide-
 bantur fini suo magis congruere,
 qui in salutem animarum desudant,
 & ex his præligendam sibi duxit
 JESU Societatem. Sed ut in re tantī
 momenti certiūs divino nutui obse-
 queretur, plura præter consuetudi-
 nem adhibet jejunia & preces, su-
 per omnia verò sibi impetrare cona-
 tur favorem cœli Dominae, cujus
 penē dici potest filius, adeò à prima
 ætate eam venerabatur, ut matrem:
 necdum ex ephebis egressus, jam
 inter Parthenios ejusdem Sodales
 Biterris adscriptus. Divinā ergò vo-
 luntate penitus cognitā, totus fuit
 in promovendo pia sua desideria
 apud Societatis Superiores. Fama
 pietatis ejus, atquē innocentiae viam
 illi facilē aperuit ad tirocinium So-
 cietatis Tolosæ sexto idus Decem-

bres A. 1616. Idem erat JOANNI FRANGISCO pedem fixisse in illa Domo, ac sibi comparasse sanctitatem, quæ temporis processu ordinarios limites excedebat. Satis, superque sit innuere desiderium, quo vilissima Domûs ministeria quærere; promptitudinem, quâ Superiorum observare nutus; facilitatem, quam exhibere animadversus est sequendo ductum Magistri in omnibus iis, quæ levissimæ quantumvis regulæ observantia exposcit. Tandem in rerum divinarum contemplatione eam solationû ubertatē invenerat, ut quandoq; in dulces lachrymas solutus, quandoquē immotus, & sine sensu, totus in DEO defixus, interni ardoris ferendi impar crebrò erumperet in voces igne divini Spiritûs plenas, piósque mentis excessus pateretur.

A tirocinio votis religiosis DEO jam arctiùs adstrictus, ante, & post studiorum suorum curriculum ad erudiendam teneriorem in scholis juventutem applicatur. Dici vix potest, quàm efficacia fuerint verba

Ex pro. Magistri, quâ industriâ & zelo tep. 20. nellos discipulorum animos penetravit, quantâque iis ingesserit

reverentiam, atquè amorem divinæ Majestatis. Illos non tantum attentos, verum & attonitos tenebat, quotiescunque cohortabatur vel ad lethalis culpæ horrorem, vel orationis usum non interruptum, vel perversæ societatis fugam, & super omnia ad obsequium ceu famulorum, ac amorem ceu filiorum erga DEI parentem. Nec magis verbis potens erat, quam exemplis. Ut quis compungi se, componique sentiret, satis fuit intueri JOANNEM FRANCISCUM, ejusque Angelicam vultûs modestiam, quæ statim immodico fulgore perstrinxit oculos, ex oculis labebatur in animos.

Circa studiorum finem ad regale sacerdotium promovendus in id totus incumbit, ut ad litandam DEO primam hostiam dignè se comparet, adhibitis pœnitentiis, orationibus, virtutum usu assiduo, aliisque novis, quas fervori invenerat, pietatis exercitationibus. Cùm tandem auspiciatissimum illud momentum advenisset, mirabili charitate comite se contulit ad aram; sub sacra mysteria piæ flammæ augentur adeò, ut erumperent inter adstantes omnes.

Ex pro.

287.

208.

169.

quī ultrò confitebantur se insolitis animorum motibus ad devoti Neomyſtæ præſentiam percuſſos eſſe. Percrebuit vulgò : ſacrificii horam eſſe pro P. JOANNE FRANCISCO favorum tempus ; adeò tūc cōmunicabat illi DEUS multa vel ſecreta, vel futura , & abundantius ſeipſum. Ardor animi , mens abſtracta à ſenſibus , & abſorpta in DEO , modèſtia , decorum , & corporis conformatio , quæ prominebat à facie , ab oculis , à verbis , à geſtibus in illa actione cœleſti : majus aliquid humanà ideâ exhibuere. Unde mirum non eſt , populum , ut ad eſſet ſacrificanti , avide accuriſſe , velut ad ſpectaculum piū , tametſi metas vulgares excederet , lege alia , quàm fervore , non adſtringendos.

Severioribus ſtudiis vix abſolutis , curas omnes convertit , quò jam dudum collimabat votis , in Apoſtolicæ vitæ exercitationem. Duplex via ſe illi primū obijcit , idonea utraque ad propoſitum ſibi ſinem perveniendi : quā ſcilicet ſudore & labore excolat vel urbes , vel pagos. Altera erat magnifica & trita magis , lucem naſta publicam , applauſum populi comitantis , & ad-

mitans.

mirantis. Altera remōtior ab ho-
 minum societate ad aspera mon-
 tium, silvarum saltus, & squalorem
 magaliorum dirigebat: hanc nihi-
 lominùs elegit vir Apostolicus, quin *Ex pro.*
 imò hujus partem scabram magis, *p. 134.*
 & difficiliorem iniit in asperis mon-
 tanis Provinciæ Vivariensis & Ve-
 launiae, vastoque tractu Vivarii
 (olim Albæ Helviorum) Delphina-
 tūs ac Valentiae. Quantum commi-
 serationis incolæ harum ditionum
 sibi ferè relictī ingesserant, tantum
 horroris peperere inaccessa viarum,
 glaciēs cum nīve quasi perpetua,
 commodi omnis, atque vitæ hu-
 manæ solationum defectus, ruditas
 & propè barbaries illarum regio-
 num errores inter & tesqua silve-
 scentium. Hæc tamen omnia inci-
 tamento, non terrori fuere zelo
 Apostolico P. JOANNIS FRANCI-
 SCI anhelantis labore & industriâ
 cum divino auxilio horrentia deser-
 ta in virtutum viridaria commuta-
 re, & uti mente designavit, ita dein
 opere feliciter effecit. Tempus, &
 loca, quæ delegerat, incommoda
 illi, præsidia aliis peperere. Hi-
 bernum tempus opportunius cense-
 bat ad instruendum miserum popel-

Ium : quandoquidem tùm suis in gurgustiiis faciliùs conveniri possent , & diligentius excoli , ubi iis arva colere non liceret , quia ob brumæ sævitiem , niviumque copiam ne pedem calis proferre. Quamquam & obversari debuerat tempus hocce Apostolicis excursionibus minùs idoneum ; nam omnem præcludebant aditum densæ nives , ut ne vestigium appareret ullum , nec iumenta ipsa eò cogerentur. JOANNES FRANCISCUS tamen viam reperit , semper in motu , & iter tam arduum pedibus semper omenus est. Per rupes & montes sæpe inaccessiblelos reptandum illi erat , præcipitia , & torrentes superandi : nequè periculis aliis vacabat iter. Cùm diem peregrinando exegisset , sub vesperum fame non minùs , quam lassitudine cruciatus , in tuguriorum aliquod , aut Cœliinjuriis perviam maceriem diverterat , ibi inter incommoda & extremam inopiam gelidas illas noctes acturus. Indulgendum erat aliquid attritis viribus , spiritibusque tam arduo itinere , ut sudore diffunderet , exhaustis : at lautam illi cœnam panis mucidi buccella , lectum commodum culmo-

rum manipulus dedit. Primâ luce
 se confert in Ecclesiam, hæc servatâ
 inibi methodo: primùm rudem po-
 pulum instituere, dein aures præ-
 bere pœnitentibus, tùm dicere
 pro concione, & tandem incruen-
 tum sacrificium consueto ardore
 peragere. Tenui dein prandio sum-
 pto se illicò reddidit Ecclesiæ ad ex-*Ex pro.*
 cipiendas confessiones, consilio ju-*p. 243.*
 vandos dubios, discordes & inimi-*851.*
 cos conciliandos: quod eâ autho-
 ritate, & partium satisfactione præ-
 stitit, ut funditus evelleret omne
 dissidium, nec auderet aliquis post
 datam à JOANNE FRANCISCO
 sententiam ad aliud tribunal appel-
 lare. Sub vesperum exercitiis Apo-
 stolicis coronidem imposuit dictio
 ad populum. Post tot labores re-
 stitutus tandem sibi metipsi, & Deo,
 sibi quidem in cœna levissima pauca
 momenta indulgebat, DEO autem
 in Ecclesia potissimam noctis par-
 tem, quandoquæ noctem etiam in-
 tegram. Insumptis ita in uno vi-
 co diebus aliquot pro mensura ne-
 cessitatis, ad alium se transtulit in-
 ter nives & molestias consuetas. Vix
 subinde pedem loco moverat, nox
 ingruens à termino constituto lon-

griffimè separat; ille nihilominùs inter noctis tenebras alacriter viam prosequi, in voraginem aliquando præceps, aut pectore tenus immerfus nivibus, sine duce, & luce alia, quàm quæ ex nivis candore promicabat. Accidit, ut in missione vicum quendam peteret leucis quatuor Anicio dissitum viâ declivi & gelu lubricâ, in hac adeò infauso casu sternitur, ut tibiam fregerit.

Ex pro. Socius quidem erexit non modico
p. § 1. conatu; at cùm circum lustraret oculis, currum aliquem, vel jumentum, cui Patrem imponderet, reperiturus: JOANNES FRANCISCUS vulneris incurius, & sollicitas duntaxat fructûs in missione pariendi, tantisper se colligit, & orationem fundit, quâ persolutâ cum sodale discessum parat, tibiâque pendente folius scipionis adminiculo reptat potius, quàm ambulat reliquum iter duarum leucarum, quâ vulneris irritatione, quove periculo, pronum est cogitando assequi. Verùm ille, quasi vel malè nihil accidisset, vel deterius quid evenire posset, mente aliud non voverat, ac quamprimùm adire Ecclesiam, daréque aures accusantibus se de
 peccat.

peccatis. Sub hæc informatus loci Curio sollicitè occurrit, vixque precibus impetravit, ut Servus DE I moram aliquam domineceteret: advocatur intereà chirurgus, qui damno diligenter inspecto, tibiæ quidem fracturam ex osse penitus fisco cognoverat; simul tamen viderat sub feliciori curâ, quàm suâ, mirabiliter consolidatam: nodo calloso circum tibiam, qui recens fragmenta collegerat, rei dante testimonium.

Tam laboriosa, atquæ tot periculis obnoxia peregrinandi ratio illi minime infrequens erat; toties propè eandem denuo auspicabatur, quoties aliquam ex missionibus terminabat: nam sub cujuslibet finem circumquaque obsessus, & ferè oppressus fuit ab hominum turbis, quæ svavitæ JOANNIS FRANCISCI devinctæ nec ab eo se avelli patiebantur, nec ut aliis, ad quos migraturus erat, concederent illum, persuaderi poterant. Nox proinde litem dirimere debuit, quæ vel ab invitis aliquid otii ideo extorsit, ne omni penitus quiete destitueretur: tùm ille relictus sibi *Expro.* fugam capere nocturnis horis mi- f. 208.

nus suspectis, atque ideo magis ob-
 Scuris, locum versùs novæ missioni
 deputatum: denuo proinde rever-
 tebantur molestiæ & pericula, lu-
 ero tamen animarum compensata
 per homiologeses, quas adhuc in
 via audierat eorum, qui sequeban-
 tur multorum milliarium itinere,
 diebus integris impasti; & verò
 gaudebant tanti sibi stetisse solatiū
 animæ comparatum. Deniquè ut
 pervenit ad oram novæ missioni
 destinata, invenerat jam confer-
 tum populum, qui Parochis suis
 ducibus, aliisque è Clero, tum
 finitimis, tum distitis è regionibus
 exciti sunt desiderio videndi, &

Ex pro. audiendi Sanctum; hoc enim no-
 p. 135. mine vulgò appellabatur. Eccle-
 siam quatuor, aut quinque millibus
 personarum occupatam dixisses so-
 lemnia Paschatis agere. Pulchrum,
 simulque horridum fuit intueri eos,
 qui loculum quendam ad seden-
 dum vel super trabibus fulcientibus
 templum, vel prostante è muris sa-
 xo, non sine vitæ discrimine sibi
 comparârunt. Planum alicujus mon-
 tis, vel apertus campus Ecclesiæ
 angustias supplere debuerat: ibi
 quandoquè lapis, quandoquè trun-

us formabant suggestum, homolegeterium tumulus vel nivis, vel saxorum. Sub tantorum laborum onere fatiscebatur, ferè oppressus languoribus & deliquiis, ut inter concionandum seminece in Auditorum brachiis excipi, & aliò transferri necesse fuerit.

Provinciae Vivariensis princeps *Ex pro.*
 civitas Anicium avida veniendi in *p. 122.*
 partem laborum tantopere profi-
 suorum, quos DEI Servus magnâ liberalitate ruri hætenus, vicis & oppidis impenderat, enixè petiit à Superioribus Societatis ejusmodi gratiam, atque impetravit. Ideo pro stabili domicilio assignatur S. JOANNI FRANCISCO Collegium nobilis illius & populosæ urbis, quò se conferret, velut ad hiberna miles, obitâ missione consuetâ, partisque spoliis in vicinis pagis, atque in charissimis sibi montanis. Quamquam etiam in medio illustris adeò civitatis prævaleret genius, quo ferebatur in pauperes, ac ministeria minùs splendida. Quapropter, relictis aliorum culturæ palatiis, & majoris momenti atque existimationis exercitiis, operam omnem ac curas convertit in

Ex pro. infimæ plebis obsequium. Svaviôr
p. 122. illi occupatio erat tabernariis &
 137. famulis rudimenta fidei explicare ,
 statis diebus in ampla S. Petri Ec-
 clesia coactis : ubi tamen, quomo-
 docunquẽ de se humiliter sentiret,
 videre debuerat affluxum virorum
 illustrium , nobilium matronarum,
 Sacerdotum & Religiosorum quàm
 maximâ aviditate accurrentium ,
 nec minori oblectatione percipien-
 tium discursus, quos planiori quâ-
 dam methodo concinnabat rudio-
 rum capacitati accomodatos. Si
 quis è dilectis pauperibus ad Eccle-
 siam se conferre non poterat, vel
 ægritudine , vel nudæ mendicita-

Ex pro. tis rubore prohibitus, adibat prom-
p. 123. ptẽ tuguria eorum, atque præsidia
 iis non animæ modò , verùm &
 corporis suppeditabat. Eâ de cau-
 sâ divinæ Providentiæ sumptibus in
 Collegio erexit penularium, seu fun-
 dum prædivitẽ, ex quo abundanter,
 prout libuit, promebat vestes, calci-
 tras , tegumenta , aliâmque laneam
 & lineam supellectilem, vigili ejus-
 dem charitate comparata, ex cujus
 plenitudine hæc ipsa in proprios
 humeros sublata per vias publicas
 detulit in casas usque egenorum.

Disper-

Dispersas deinde per Civium do-
 mos habebat pro alimento paupe-
 rum arcas frumento plenas: Unam *Ex pro.*
 harum propediem evacuari pia mu-*p. 135.*
 lier, quæ depositum hoc custodie-
 bat, Patrem monet: *Scrutare dili-*
gentius, reponebat ille, *adhuc*
superesse aliquid mihi præfagit ani-
mus: illa laborem causata inuti-
 lem, cum omnem antè angulum
 pervestigasset, parere tamen de-
 buit, & denuo arcam lustrare; &
 ecce! nemine opinante arca non
 solum plena, sed frumento super-
 abundans reperitur: nequè hoc mi-
 raculum semel duntaxat accidit,
 sed iterum, iterumque erat inno-
 vatum, eodem successu, eademque
 admiratione subsequente: unde ab
 omnibus honorifico pauperum Pa-
 tris nomine condecorari meruit.
 Pars hæc aliqua fuerat pietatis &
 curæ in pauperes. Ponè verò Pa-
 tris munus gerebat pariter officium
 Tutoris, Procuratoris, & Advocati: *Ex pro.*
 ipsemet mercedem illorum, *p. 143.*
 semper promissam, nunquam solu-
 tam, à tenacibus Primorum ma-
 nibus exigere, in favorem eorum
 obire tribunalia, pro tuendis illis
 perorare, jam urgendo fortiter,
 jam

jam Supplicationibus instando, donec tandem vel justitiam, vel gratiam impetrasset. Quandoquidem verò exercitia majoris momenti sacerdotali gradui adjuncta non sinebant, quoquò vocarent tot pauperum calamitates, accurrere, prudentes & pias feminas elegerat, quæ vices P. JOANNIS FRANCISCI explerent, & partitis inter ipsas laboribus obirent Civitatem, atque egenis opportuno præsidio essent. Non tamen facile communicabat aliis, sed avidè sibi reservabat majores actus charitatis, quos & frequentes exercuit, & cuivis hominum generi impendit, in xenodochiis, & ergastulis captivorum. Ad instar venationis jucundissimæ fuit illi excursio ad vile quoddam tuguriolum Suburbii Aniciensis:

Ex pro. jacebat hic misera & pauperrima
p. 250. femina, cadaver prius, quàm mortua, nam ex insanabili cancræna sævè tota depascebatur, & jacebat, quod commiseratione dignius, ab omnibus derelicta: nemo unus vel eminus accedere purulentam faniem, minùs assistere ausit. Satis erat scire P. JOANNEM FRANCISCUM: accurrit protinus, lætam

sibi sortem obvenisse gaudet, viscera charitatis explicat omnia, visitat, affidet lateri, consolatur, succurrit: nequè per transfennam duntaxat, & rarò, sed singulas in hebdomadas sæpius admirabili constantiâ præsidium pro morbo, & subsidium pro paupertate applicuit.

At provinciam votis suis conformiorem se nactum esse arbitrabatur epidemica lue Anno 1630. Galliam crudeliter devastante, quando calidis precibus, & calidioribus lachrymis apud Superiores institit pro impetranda facultate se peste infectorum obsequio devovendi: Quòd verò auditus non sit, magno dolore demeritis suis adscripserat. Occasio hæc tùm illi negata favere deinceps videbatur, cùm An. 1639. clade maximâ sæviret pestis in ditione Montis Falconis, loco vicino *Ex pro.* illi, ubi Missionarius degebat: Vir *P. 347.* sanctus subito illuc convolare, jubilóque plenus se sistere Parochæ ad omnia ea officia, quæ temporis conditio exposceret in spirituale & corporale subsidium miserorum: nullis quantumcunquè violentis ferè precibus, consensum à Parochæ extorquere paterat P. JOANNES
FRAN-

FRANCISCUS , ne paucorum emolumento vitam suam discrimini objiceret bono communi tantoperè utilem opponente : exoravit duntaxat , ut subsidium hoc in arduas preces pro se , suoque populo commutaret : nec absque divinatione , nam Servus DEI ter benedicens ditionem illam prædixit coram eodem Parocho , pluribusque loci illius spectabilioribus incolis luem quamprimùm inde longiùs recessuram : quemadmodùm & evenit. Verùm ille excitus cupiditate tandem , quod adeò arduè ambiebat , se contulit ad vicum propinquum monti Aspetto epidemiâ tum etiam infectum , hinc postea contemptis omnibus , totus abiit in obsequium infirmorum , licet absque sperata mercede gloriosæ mortis , tot ab illo modis provocatæ , imò cum lucro integræ sanitatis , tametsi eam periculis manifestis exposuerit.

Hæretici pariter Zelum P. JOANNIS FRANCISCI sensere magno numero per eum ad Ecclesiæ ovile reducti. Eorum ignorantiam institutione , duritiem efficaciam superabat , & tolerantiam , & ubi nec

hâc, nec illâ profecerat, oratione. Mirabiles dein erant suavitatis, atque prudentiæ artes, quibus sibi illorum animos devinciebat, adeò ut, dum absolutâ missione ex uno loco transitum parabat in alium, unâ cum Catholicis confluerent acatholici, non impari veneratione, atque amore comitantes.

Amplius adlaboravit Catholicos tepore quodam, aut frigore potius penè enectos à pessima vitiorum via ad virtutum semitam traducendo. Vix unus aliquis obscœnum dictum, vel imprecationem, vel blasphemiam proferebat, confestim ille sancto Zelo exardescere, acriterque reprehensum coëgit non modò audaciam ponere, sed & verba corrigere: atque in hoc genere tantum sibi authoritatis & potestatis indeptus est, ut ne quidem opus esset videre ejus personam, nomen audire sufficiebat opportunè in memoriam revocatum, & jam evanescebant ejusmodi sermones ore abutentium. Nemo ex iis, quos reos vel lusûs, vel crapulæ, vel rixarum conscientia arguebat, illius conspectum etiam teminus subire sustinebat; sed mox ut vidit adve-

*Ex pro.
p. 395.*

advenientem, fugâ horrorem suum manifestabat.

Quamquâ arma P. JOANNIS FRANCISCI, ut animos contumaces detriumpharet, non semper erant imperia, & minæ: sæpius & libentiùs dulcibus reprehensionibus utebatur, placido suo genio, suavi- que agendi modo magis accommo- datis. Intellexerat vias obliquas fraudum & usurarum, quibus in dies ampliùs ad magnas opes, & manifestam simul animæ ruinam mercator quidam progrediretur: hunc adivit extemplò, merces, ne- scio quas, comparaturus; pretium largiter exsolvit primò petitem, laudat merces, & nundinatorem, commendat apud alios officinam, ipsemet emptores adducit. Tot artibus primò sibi ejus affectum de- vinxit, dein animam asseruit DEO.

Eâdem felicitate & arte lucratus est Civem alium à sceleribus, vitæ- que licentiâ, quâ plurimos in per- niciem traxerat, famosum. Sata- gebat DEI famulus opportuno tem- pore & modo eum attrahere sibi, at semper irritò eventu. Demum ex- plicuit vincula charitatis suæ: sen- sim magis se insinuat in ejus fami-
liari-

liaritatem, animum confidentem occupat: quo obtento, illum diligenter excolit, crebrius domi visitando: multus erat datâ opportunitate in laudando quâ ingenio illius, quâ aliis prærogativis: tandem post hos cuniculos animæ monita ingerit, secundo eventu, cum ad sinceram & generalem homologesim induxisset: in qua denuo vincit Patris benignitas; nam pro gravissimis criminibus pœnam imposuit levissimam: admiranti isthoc responderat, suis illa se adjungere debitis, & proprii sanguinis pretio se pro ea cum Justitiâ divina tractaturum.

Et sanè in hac, aliisque ejusmodi occasionibus cum omni vigore promissis stetit. Cum ægritudinis causâ vestibis quondam illum nudare *Ex pro. 133.* opus fuerit, videbatur tergus contusum, vulneratum, & tabidum ex crebris & validissimis flagellorum ictibus. Victus quotidianus *Ex pro. P. 76.* constabat tenui vel pomorum, vel herbarum, vel vilissimi alicujus, atque ruralis cibi mensurâ: neque vino, sed frigidâ potus definiebatur. Somno nil commodius obvenit, capto vel super nudis asseribus,

bus, vel durâ humo; & carptim duntaxat; cùm naturæ reddi debitum oporteret. Verbo, quidquid poterat aliquomodo sensus oblectare, illi incognitum fuit.

Hæc fomenta tot inter, & intolerabiles suarum millionum labores usurpabat. Illorum usu non modò alienam salutem intendit, verùm etiam propriam, præsidium videlicet Angelicæ puritatis, quam in gradu tam præcellenti habuit, ut non solum nulli maculæ, sed ne quidem stimulo, & carnis rebellionis fuerit obnoxia. Privilegium adeò rarum secretò confidit cuidam amico suo: nec deest testis, qui iurjurando affirmat se ex eo referente audivisse, quòd Cœli Imperatrix dignata fuerit illum securum reddere, sanitati ejus nihil obfuturum potûs aquæ usum perpetuum, cui pœnæ se adjudicaverat, ut per hanc ad conservationem beatæ illius exemptionis ab omni rebellis motu cooperaretur.

Cælicam hanc virtutem uti in se, ita in aliis diligentissimè excolebat: porrò vitium contrarium hostis ejus erat insensissimus, quem ubiquè, & viribus omnibus oppugnaverat. Fa-

ma fuit, P. JOANNEM FRANCHI-*Ex pro.*
 SCUM accepisse à DEO peculiarem p. 133.
 virtutem exterminandi, ubicunque
 reperisset, infelix illud mulierum
 genus, quæ animam simul cum cor-
 pore vœnum exponerent. Certum
 est plures earum afferuisse, sibi men-
 tem & cor penitus immutari, mo-
 dò accederent ad confitendum DEI
 Famulo: pauca, sed ponderantia
 verba, quibus cum iis agendo ute-
 batur, erant conjuncta cum tanta
 vultûs modestia, gravitate, & spi-
 ritûs ardore, ut non hominis, sed
 Angeli verba illis viderentur. Ha-
 rum una tamdiu, & profundè adeò
 turpi cœno immersa fuit, ut, dum
 Patrem ad tentandam ejus conver-
 sionem accinctum ab Episcopi Vica-
 rio mox audire oportuerit: rem de-
 speratam esse; oleum & operam ip-
 sum perditurum: *Ita evenit illi, re-*
posuerit Pater, qui confidit in viribus
humanis; si verò spes omnis repona-
tur in DEO, non erit ita; & ita non
fuisse docuit eventus: nam vel pri-
mis cum Patre alloquiis se dedit
femina ab eodem velut nobile &
memorandum victricis gratiæ tro-
phæum in tuto locata. Si intellige-
ret usquàm tale scortum latere, san-

Etâ audaciâ penetrabat, & prædâ de-
 lectâ quasi prædominio pollens è
 manibus, & domo Protectorum,
 vel potius Proditorum, quantum-
 vis potentium generosè abstraherat.

Ex pro. Fremebant in fortem adeò Pro-
 p. 141, pugnatorem honestatis lenones im-
 puri, & postquàm in illum, quan-
 tum occurrebat, fudère calumnias,
 contumelias, sannas, ut famam,
 sed frustra, læderent, palâm in
 ejus vitam conspirârunt. Inopina-
 tò itaquè Virum DEI aggrediuntur,
 dum puellam quandam infami cœ-
 tu raptam in locum securum addu-
 ceret. Nudi enses collo, acuti pu-
 giones pectori applicati Patris, pri-
 ma fuerat eorum salutatio: dein
 voce minanti vel puellæ restitutio-
 nem, vel mortem paratissimam in-
 dicunt. Animo libero, & impavi-
 do vultu tantisper hæret Vir san-
 ctus: Subinde, *si non aliud*, dixerat,
quàm necem mihi intentatis, oro, ne
fatigemini: en pectus, quod illam
recipiet; & apertâ subito veste, il-
lud sicariis obeulit: huc ergò jacite
tela vestra, hoc, quantum libet, per-
sodite: Certi interim, puellam vobis
posthac nunquàm restitutum iri, do-
nece mihi vel vita, vel spiritus supersit.

illi ad hæc immobiles & attoniti admiratione inexpectatæ fortitudinis perstitere, nec audebant quidquam porro intentare: hic verò per medium armatorum transiens puelam in securum reposuit.

Aliorum autem temerariorum rabies non minis solum claudabatur. Hi efferati cum viderent à famulo DEI aditum omnem indomitis suis *Ex pro. p. 332.* cupiditatibus intercludi, sudibus armati eum adoriuntur, majoréque, ac grandinis, impetu diverberant: nec verbo ille, vel gestu se defendere, scapulas ultrò offerre percussoribus, & verbera DEO, piâ ac religiosâ oculorum, atquè manuum in cælum erectione. Meliorem nata est exitum fraus, quam adorna- *Ex pro. p. 157.* bant tres alii fœdi lenones: sub crepusculum, temporis opportunitate observatâ, se conferunt ad Collegium, præit eorum audacior, & sanctum hominem acciri jubet: ad primam vocem accurrit illicò JOANNES FRANCISCUS, credens se invitari ad audiendam confessionem, cum reapse ad mortem quæreretur: ast in ipso occurso improvisum de cælo lumen, quod opportunè menti illuxerat, totam ex-

erandæ in ejus vitam conjurationis
 feriem sub voce evocationis ad ja-
 nuam reconditam intellexit: attamen
 eâdem celeritate viam prosequitur
 intrepidus, & primùm salutato amicè
 impudentissimo illo ganeone, secum
 illum perducit ad Ecclesiam: hic eâ
 verborum energiâ animum ferit, ut
 illico mutatus in alium humi se
 sterneret, imploraret veniam, & apud
 Patrem homologesim institueret. Redux
 ad socios, mirabili casu exposito, Patris
 benignitate, & conscientiæ tranquillitate,
 quam culpis depositis sentiret, præconiis
 celebratâ, adeò illos permovit, ut & ipsi
 ad Patrem se conferre non tardarent,
 simile quid experturi: quod & mirabiliter
 evenit, multùmque superavit expectationem
 benignitas Patris, quâ fuerant excepti,
 & sacramentali peccatorum absolutione tanto
 solatio suo impertiti. Pessimi alii
 ferociores adhuc tandem confitebantur,
 paratâ jam ipsi morte, & eodem, quo
 ruere in casses debebat, tempore, invisibili
 quadam vi retractos se, atquè abster-
 ritos. Erat, qui vindicaturus se pellicis
 abstractæ causâ Patrem in via publica

lica aggressus humi prostravit, im- *Ex pro.*
 merfit cœno, & furiosè conculca- *p. 758.*
 vit: nequè aliud DEI famulus tam
 atroci ludibrio prostitutus fecit, aut
 dixit, quàm socio, qui accurrerat,
 prohibuit, ne ullo modo se oppo-
 neret. Impudens quidam procus
 excussum Patri infregit colaphum; *Ex pro.*
 at ille hilariter maxillam alteram *p. 233.*
 offerebat. Neque hoc contentus,
 Advocati insuper munus gessit in
 favorem ejus, qui apud magistra-
 tum postulabatur alterius enormis
 alapæ P. JOANNI FRANCISCO pa- *Ex pro.*
 lâm inflictæ; nam interrogatus à *p. 349.*
 Judicibus de nefario ausu, non so-
 lum non quiritari se de illo respon-
 dit, sed omni etiam meliori modo
 eosdem contestatus est ad deponen-
 dam causæ hujus inquisitionem,
 reumque illum absolutum libertate
 donandum, quem vel ipsa pars,
 quæ ferebatur offensa, defenden-
 dum totâ contentione suscepit. Pro-
 lixa nimium foret narratio, si re-
 censerem, quoties vel verberibus
 fuerit affectus, vel conversos in se
 viderit pugiones & acinaces, vel in-
 venerit se illusum, atque derisum *Ex pro.*
 à protervis illis, qui, ut charitatem *p. 291.*
 Viri traducerent, concubiâ nocte

eum evocârunt specie ad moribundos deducendi; deduxerunt autem per viarum ambages, & repenti tandem in media via diffugere, solennibus sibilis & cachinnis excussis. Alii nec curabant tenebris obnubere impudentiam suam; in luce, & palam primò sæpiùs immaniter concussum, dein sannis explosum, & abactum, luto tandem, aliisque sordibus oblitum, velut petulantiae suae scopum habebant. Sed tantæ patientiæ & mansuetudinis luce aperuere denique oculos ipsi etiam persecutores P. JOANNIS FRANCISCI, & seriùs, aut citiùs laudibus extollere coacti sunt virtutem, quam priùs oderant.

Nihil tamẽ illum vulnerabat amplius, quàm cum videret viros spectabiles & autoritate, & sapientiâ ardentibus suis opponi propositis, ad quæ se potenter ab interno instinctu, & claro DEI lumine rapisenserat. Illa attentatio scabrosissima reducendi ad frugem mulieres deperditas timorem nonnunquam & sollicitudinem peperit Superioribus Societatis, ne per eam aditus ad murmuraciones & calumnias aperiretur. Quapropter si, ut ejus.

mo-

modi oves deperditas inquireret, vel ut jam inventas traduceret ad ovile aliquod, citius illi exeundum erat Collegio, aut tardius redeundum, quàm inter nos assolet: si partem in his aliquam habentes vel pro affectu, vel parentela in prædam ereptam quiritabantur, & reclamabant: Superiores tantorum tumultuum inquiete vexati in JOANNEM FRANCISCUM asperis verbis, & amaris reprehensionibus clam & publicè animadvertebant. Et sanè modus, quem Vir sanctus in operatione sua sequebatur, erat adeò novus, & ita excedebat solitos prudentiæ ordinariæ limites, ut periculum esset, ne ea specie Sapientioribus imponeretur, & sinistram ii opinionem formarent. Id optimè discernebat DEI famulus, solitus exquirere specialia dictamina Spiritûs sancti, *qui ubi, vult, spirat, sed nescis, unde veniat, aut quò vadat*, atque lumen superiorum humanis principiorum. Unde aliquando candidè & confidenter falsus est cuidam è Sociis, æquale sibi bellum indicere Vitia, & Virtutes, Vitia malorum, & Virtutes proborum, qui perperam informati falsis

Jo. 3. 8.

relationibus, & apparenti virtutum
 colore decepti vel impediverunt,
 vel sufflaminârunt Patris consilia.
 Tum duos inter contrarios affectus
 constitutus doloris vehementiâ to-
 tus se consumeat, & quanquam
 Divinæ Providentiæ ordinationi-
 bus, nutibusque obedientiæ reli-
 giosæ caput reverenter inclinâset,
 non poterant tamen ea, & profundè
 quidem, animum non vulnerare,
 ut ejusdem intemperies, licet à vir-
 tute repressâ, è vultu etiam legere-
 tur, & in non leve valetudinis de-
 trimentum aliquando vergeret. Hoc
 eventus docuit, cùm hinc moni-
 tus de periculi gravitate ægri cuius-
 piam, & inde interdictus particu-
 laribus de causis domo exire, in
 morbum ipse incidit improvisæ fe-
 bris, quam familiaris quidam casu
 occurrens ex arteriæ pulsu cogno-
 verat. Nihilominus Zelum tempera-
 turus, quo divini obsequii opera
 promovebat, potissimùm pro femi-
 narum pudicitiae tutamento, om-
 nēmque occasionem licet illegiti-
 mam apud populum declinaturus
 censurandi actiones suas, atquè
 etiam prospecturus, ut cum maiori
 securitate & constantiâ mulierum
 jam

iam converſarum ſaluti conſulere-
 tur, operam dedit aſylo in ædibus
 quarundam matronarum aperien-
 do, quarum illuſtris conditio &
 probitas eſſet veluti ſcutum ad re-
 pellendum furorem impiorum, &
 repagulum muliebris inconstantiae
 & mutabilitatis. Pias has inter ma-
 tronas erat, quæ domi ſuæ quin-
 denas eiſmodi perſonas aluit, vi-
 cenas altera, néve earum familiæ
 tanto numero & pondere gravaren-
 tur, obibat P. JOANNES FRAN-
 CISCUS civitatem pro pio ab opu-
 lentioribus ſubſidio conquiendo;
 conſtituit intereâ fundare ædes cer-
 tis redditibus dotatas, idoneis-
 que directas legibus, ubi omnes ſi-
 mul recipi poſſent. Conſilium hoc
 morte ſuccuſum, poſt Servi DEI
 obitum, eiſdemque, ut credere
 fas eſt, interceſſione, feliciter con-
 ſummatum fuit non Anicii modò,
 verùm & in aliis civitatibus.

*Ex pro.**p. 273.*

Mors intereâ magnis paſſibus il-
 li appropinquat condigno præmio
 coronatura labores, qui in tantum
 excreverant, ut nec valetudo, nec
 vita iſdem ferendis pares eſſent.
 Hanc ut interiùs Cæleſti lumine
 cognoverat, omnes vitæ ſuæ annos

*Ex pro.**p. 236.*

generali homologesi ad rationes vocare constituit, & ad ultimum vitæ actum claudendum singulari industriâ se comparare. Mense igitur Decembri Anni 1640. iter direxit Lalovesium versûs, duorum dierum itinere Anicio dissitum. Nox viatorem obruit, in mapali quodam divertere compulsus; sed quia ab inhumano hospite reiectus est, ultrâ progrediebatur. Tandem defatigatus recepit se ruinofum quoddam in tuguriolum, dudum iam desertum, inhabile videlicet ad recipiendos alios hospites, præter ventos & pluvias, quibus pro libito aditus patebat. Mœstissimam hîc noctem egit tot inter calamitates pleuritide insuper ex improvîso correptus, quâ patienter toleratâ, die sequenti, Nativitatis Domini nostri pervigilio, itineri se denuo pedes accinxit, útque pervenit Lalovesium, iuxta morem suum rectâ petiit Ecclesiam, prostratis tametli viribus, & valetudine malè affectâ. Porro solennissimâ Nativitatis Christi festivitate non potuit sibi impere, quin ter pro concione diceret, totiésque die sequenti. Interea morbus magis, magisque invalescit,

Ex pro.
P. 244.

partim pharmacorum in miserrimo illo vico non sperandorum defectu, partim ægri incuriâ, plus solliciti sibi merita, quàm doloribus levamen indipiscendi. Ita omni humano præsidio destitutus, acriusque semper à febris quassatus cognovit diem supremam haud longè abesse: sollicitè igitur petiit, & par pietate suscepit extrema Sacramenta. Recurrens diebus illis memoria neo-nati in stabulo Servatoris piam ei cogitationem indidit, voluitque se deferri ad stabulum Parochi ædibus contiguum, ut, ubi Christus ejus amore vitam auspiciabatur, ipse Christi exemplo saltem vitam posset terminare: Petitionem adeò inexpectatam miratus *Ex pro.*
 Parochus omni industriâ dissuadere *p. 324*
 conatur, honestiorem, commodiorémque ei stationem assignando, sed frustra: quare tantæ pietati invitus tandem indulgit. Postremos dies mensis postremi labentis insumpsit omnes precibus solito ferventioribus, teneris affectibus, & dulci memoriâ æternæ Sanctorum beatitatis, dum repente videt aperiri Cælum, & descendere lucidissimâ Beatorum coronâ ri-

patum cum divina Matre DEI Filium, seque invifere unâ, ac vultu benigniffimo invitare ad præmii laboribus fuis conftituti poffeffionem.

Ex pro. Beatus moriens exclamabat: *Video*
p. 326. *meum JESUM, video meam, &*
Ejus Matrem, & jam mihi referant
paradisum! Hæc dicens omnino in
 manus Domini fui spiritum tradi-
 dit pridie Cal. Jan. Anno 1640.
 ætatis suæ quadragesimo tertio, qua-
 tuor & viginti laudabiliter egit in
 Societate JESU.

Die beati ejus obitûs multa homi-
Ex pro. num millia, quali sibi condixiffent,
p. 236. & tamen nemine conscio, quomo-
 244. dò, aut quo monente convocaren-
 tur, ad Patris funus convenerunt.
 Quibus non obtigit particula vel
 ejus vestium, vel alterius rei, vel pa-
 leæ saltem, in qua obiit, se ad de-
 populandum ejus sepulchrum con-
 verterunt, atquè inde colligendam,
 velut thesaurum, terræ glebam, quæ
 postmodum delata in varias regio-
 nes retinet ubiq; virtutem miracu-
 losam sanandi quodlibet morborum
 genus. Sic Lalovesium vicus pri-
Ex pro. mum adeò ignobilis, montium in-
 745. ter horrores retrusus, quò ob sitis
 infe-

infelicitatem vix accedi poterat, ac
tribus solum, quatuorve malè sartis
tuguriis definiebatur, hodie post
grande pignus venerandi adeò, atq;
gloriosi sepulchri caput erigit, in-
diésq; magis nomen suum & famam
promovet, domi-ilia auget & inco-
colas, éstque piarum peregrinatio-
num nobilis terminus, & recipit
anathematum, ac munerum tributa
à civitatibus, atquè Provinciis. Nec
valet asperitas locorum, vel hiemis
illic sævientis rigor, aut regionum
distantia arcere populos, quin cer-
tatim & unitim in dies confluant ad *Ex pro.*
depromenda quà officia sanctitati *P. 397.*
adeò venerandæ, quà preces ad im-
petrandum in necessitatibus auxi-
lium, quà pro auxilio jam impetrato
gratiarum actiones, & votorum
complementa.

Merito igitur duo & viginti ex
Archi-Episcopis, & Episcopis, toti-
dem Duces, Marchiones, Comites, &
Vice-Comites, & supra quadraginta
alii viri illustres potiorum civita-
tum Ablegati, congregatique in Oc-
citania A. 1704. communi consensu
in Acta publica relato, demississimè
summo Pontifici supplicandum
esse statuerunt, ut sacris honoribus

P. JOANNIS FRANCISCI REGIS merita coronaret. Archi-Episcopus Narbonensis, qui confessui præerat, exhibuit Regnanti CLEMENTI XI. communia vota cum literis energicis Monte Pessulano Galliæ urbe pridie idus Januarii anno eodem datis, in quibus perhibet, videri nostrâ ætate è P. JOANNIS FRANCISCI sepulchro resurgere antiqua prodigia, quorum meminit sacra pagina: *Ceci vident, claudi ambulant, surdi audiunt.*

Matth.

11. v. 5.

Eadem continent epistolæ Archi-Episcopi Viennæ Galliæ, ac Episcoporum Anicii, & Valentiaë ad eundem Summum Pontificem exaratae: qui viri illustres eò majorem dictis suis haberi fidem exigunt, quòd Diœceses eorum Servi DEI virtutibus & gestis quondam theatrum fuerint; ipsique à Sede Apostolicâ deputati ad examinandos testes, ad formandos rite processus de virtutibus & miraculis ejusdem, faciliùs, atque penitiùs aliis omnibus, virtutum & gloriosarum actionum P. JOANNIS FRANCISCI veram ideam concipere potuerint, Ipsi ergò auditis testium omni exceptione majorum numero statuto juramentis cum requisitis à Jure formulis omnibus authenti-

tant relationem muneri suo conformiter obtulerunt, honorificâ Servi DEI virtutum & miraculorum factâ contestatione.

Non extra, nec ultra rhombum fore arbitror, si nunc primùm brevī narratione prosequar virtutes, & illas potissimùm, de quibus vel nihil, vel confusè duntaxat aliquid fuit suprâ memoratum. Teneri in DEum amoris fidelissimus testis erit *Ex pre.*
vita integra, quâ unicè optabat om- *P. 140.*
nium hominum animis imprimere cognitionem, reverentiam, & amorem Creatoris. Hic sanctus amor fuit ejus cogitationum, verborum, ac cujuscunquè motûs anima, reliquis omnibus jam mortuus videbatur. Insanabile illi semper vulnus quælibet DEI offensa, quæ occur- rebat; nihil tùm amplius in illum poterant seu calumniæ, seu verbera, seu minæ mortis, quanquàm palàm intentatæ. Etsi luto, fordi- *Ex pre.*
bus, & probris coopertus; etsi ala- *P. 133.*
pis & iccibus cæsus, animo tamen impavidus, immotus pede, divini honoris dignitatem strenuè tuebatur: adversus impiorum hominum quemlibet insultum paratissimus erat millies & millies vitam DEO

immolare : ut jure dici possit martyrium potius defuisse JOANNI FRANCISCO, non JOANNEM FRANCISCUM martyrio.

Ex pro. p. 57. Adde insatiabilem cum DEO in orationibus tractandi consuetudinem : Cum interdiu occupationes plurimæ illi negassent opportunitatem, nox abundè detrimenta compensabat, subductis necessariæ quieti horis non paucis. Consuevit in tot, & variorum adeò negotiorum concursu, atquè etiam in ipso progressu millionum, genibus flexis preces Canonicas recitare, & in Ecclesia potius, aut certè ante ejus fores, si clausas illas reperisset. Contigit, ut noctu aliquando locum promissionis destinatum attingeret, portamq; Ecclesiæ inveniret obseratam; profusus ante eam, licèt imbre madidus, nivibusque coopertus, eodem situ nocturni aëris asperrimum rigorem in feram noctem sustinuit, usque dum tandem à Parocho, & trās-euntibus fortè colonis observaretur; quorum profusis tandem precibus impetratum, ut se in ædes reciperet. Nec rerum agendarum moles, nec immodicæ lassitudinis ratio cum unquam averterunt à divino
sacri-

sacrificio quot diebus persolvendo. Quando in dictionibus sacris via se panderet suavissimum illi thema pertractandi, divini amoris magnitudinem in homines, & hominum debitum redamandi DEum, sæpissimè illi deerant & spiritus, & vox interclusa à charitatis flammis ad ejusmodi mentionem illico in corde surgentibus, & undiquè spargentibus ardorem. Affectus pariter tene-ritudine gestiebat, flammam spirabat *Ex pro.*
in vultu, spiritu colliquescebat, quo-*p. 113.*
ties de DEI Matre sermones misce-
ret: devotio in eandem, modusque
colendi erat dictionum ejus quoti-
dianum, sed jucundissimum argu-
mentum.

Mensura P. JOANNIS FRANCI-SCI charitatis in proximum sit pro-
testatio illa sincera, quam Sæpe in
ore, semper in corde gerebat. Vi-
delicet: si in sua optione foret, vel
sine ulla mora subire Cælum, vel in
terris degere ad alios, ut Cælum *Ex pro.*
subire possint, juvandos; paratissi-*p. 83.*
mus erat, quanquàm vehementer
beatam illam Patriam anhelaret, hic
potius sistere tot inter labores, ac
pericula, quæ secumfert conversio
animarum. Quid sibi velit, diebus
in-

integris affixum hæere confessio-
num tribunali ad audienda peccata
plebis, & multò ampliùs rusticæ,
ignorantis, importunæ, ac sæpe sæ-
piùs ad tantum sacramētum minùs
dispositæ, quisquis confessiones ex-
cipit, haud multo negotio conci-
piet: & tamen P. JOANNES FRAN-
CISCUS trium, vel quatuor mensiũ

Ex pro. spatio decem millia confessionum
p. 69. audiit, & ex his quingentas, ad qua-
rum valorem necesse fuit disquirere
ac reverti per gradus omnis ætatis
usque ad primum rationis usum.
Operoso huic ministerio tantum se
devoverat, ut ei non solùm dies im-
penderit integros, quin vel in men-
tem cibus veniret; sed insuper hoc
in opere totis noctibus occupaba-
tur, ut aliquando opus fuerit indè
illum violentè abstrahere, ne à fame
& labore immodico præmaturè con-
sumeretur.

Solida Ejus in DEO fiducia rite
discerni potest è responso, quod
dederat quærenti à se: cur adeò
negligeret, & nihili penderet, quod
honorem suum, valetudinem &
vitam servare posset? *DEUS est,*
reposuit, qui sollicitus est mei. Ejus-
dem generis illud est, quo se expe-
di-

divit à quodam Parocho commo-
nente, ut in se esset mitior, & plus
curæ sibi impenderet: *Hoc foret, re-*
spondit illico, injuriam inferre illi *Ex pro.*
DEO, qui in me tam benignus fuit, *p. 103.*
ut, postquam tibiâ fractâ per duas
leucâs, & vias admodum difficiles
ambulâram, mihi illam improvîsò re-
stituit magis integram, ac sanam.
Hinc ortum ducebat illa serenitas
immota animi & vultûs, absque eo,
quòd unquàm vel leviter ab æstu
cujusdam vehementioris passionis
obturbata videretur. Tunc solùm
totus spirabat ignem, cùm de divi-
næ gloriæ Zelo ageretur, vel de
bello indicendo peccatis.

Servi DEI humilitas non mino-
rem sibi conciliat admirationem.
De prosperis successibus famosarum
missionum suarum, de fructu adeò
abundanter collecto, vel nunquàm
loquebatur, vel in DEUM omnia
refundebat. Cùm degeret in Colle-
giis, nôrat apprimè artem velandi
sanctitatem suam vitæ ordinariæ, ac *Ex pro.*
communis colore, ut neutiquàm *p. 222.*
virtutis fulgor erumperet. Diutur-
nas orationes suas, & asperas pœ-
nitentias non nisi tenebris, & silen-
tio confiderat. Victûs parsimoniam
Roma-

Romachi indulgentiâ colorabat ,
 qui cibis grossis & rusticis consue-
 tus non posset delicatioribus fercu-
 lis ampliùs assueferi. Ut è mira-
 culis per se patratis nullius gloriæ
 aut partem, aut periculum haberet,
 suadebat infirmis Sanctum aliquem
 invocare, & voto ad eum facto gra-
 tiam exoptatam implorare, cujus
 meritorum & intercessionis esset
 postea laus integra miraculi. Seve-
 rissimam sibi legem hanc indixerat,
 nullam se unquam sui defensionem
 suscepturum, seu apologiis, seu
 excusationibus, quantumcunque
 enormes calumniæ forent, & que-
 relæ, quibus oneraretur. Qualibet
 in re memor humilitatis suæ, in ve-
 stibus, quas portabat, semper la-
 ceras & neglectas; in itineribus, quæ
 peragebat semper pedibus, pauperum
 more: cum ad iter aliquando amici
 importunitate victi se qui commo-
 ditatē admitteret, effecit, ut humi-
 litate suâ vicerit, nam iussu equum
 conscendere amici famulo, ipse ponē
 tanquam servus pedes sequebatur.

Has, atque alias ejusmodi heroi-
 cas virtutes largiter illustravit DEUS
 donis naturæ vires excedentibus.
 Hæc inter meritò numerandus est

prophetiæ Spiritus, quo vel detege-
bat abscondita, vel prædicebat fu-
tura. Luminis hujus virtute pa-
rentibus mærore confectis ob pro-
blem à medicis omni salutis spe de-
stitutam spondit incolumem eam
esse recuperaturos. Matri dolore
perculsæ, filio jam ad resim damna-
to, constanter promisit, hujusmodi *Ex pro.*
supplicio, tametsi sub infami trabe *p. 141.*
jam staret, neutiquàm afficiendum.
Alteram, num pacis, an belli exer-
citiis applicandus esset filius, du-
biam omni sollicitudine exemit af-
securans, filium intra breve tempo-
ris spatium moriturum. Viis inco-
gnitis, modisque insuetis penetra-
vit in cuiusdam feminae peccatricis
animam, & statûs infelicitate per-
spectâ, eius salutem consuluit. Alteri
recoluit cogitationes & consilia
nata simul ac sepulta in intimis eius
cordis recessibus. Judici cuidam
pertinaciter abnudenti fervare in
publicis carceribus captivatam ad-
ulteram, ut sic omni peccandi occa-
sione elongaretur, indicavit, morte
intra annum eventurâ illum obsti-
nationem hanc luiturum. Quibus
omnibus, ut prædicta sunt, fideliter *Ex pro.*
respondit eventus. Quid? quòd *p. 66.*
suæ

suæ mortis nuncium sibimetipsi, & aliis tulerit, in flore amodò ætatis, sanitatisque vigore: quoniam rogantibus Patribus Collegii Aniciensis, ut, absolutâ, ad quam se, viæ committebat, Lalovesii missione, reditum acceleraret in Civitatem; *Non ego, sed socius meus duntaxat redibit*, promptè responderat: *sed cur ita?* subdiderunt illi, & *quomodò sine socio foris?* Iterum vobis dico, conclusit P. JOANNES FRANCISCUS, *me non rediturum*. Mors illius non diu pòst evoluit, quod sub iis verbis latebat.

Prophetiæ dono adiungendum est alterum miraculorum. Ne illorum multitudine periculum non assequendi omnia subire necesse sit, pauca duntaxat, & paucis attingemus. Imperavit febris acutæ, ut de-
Ex pro. fereret ægram, quam visitabat, &
p. 176. illa obtemperavit. Cæco iuveni momento restituit visum optatissimum. Ut è lecto erigeret, & ferè etiam eriperet Letho incolumem & vividum puellum, qui à Medicis jam mortuus habebatur, satis fuit, infirmum Crucis signo munire. Cruciatu, atquè periculo levavit puerperam, quæ partûs difficultate cum
 extre-

extremis doloribus luctabatur, & obtinuit, ut feliciter in lucem ederet foetum. Ad leve ejus imperium evanescere subito à quadragenario quodam cæcitas, ab alio strumæ, ab altero Stygius Alastor, qui hoc domicilium non suum octo annorum intervallo violentè occupârat. Opus cœptu facillimum, sed arduum maximè terminatu esset, recensere velle miracula, quæ post P. JOANNIS FRANCISCI obitum evenerunt. Paucis multa complexus est, qui expertus testimonium tulit, sibi idem fuisse, petere à DEO, ac impetrare, quidquid vellet, dilecti ejus Servi meritis. Illius invocatione auxilii obtinuit subito Civis Anicii desideratissimum solatium, ut eodem tempore tres herniæ nullâ arte curandæ evanescerent. Votum, quo S. Patri se commendaverat, fuit potens remedium continuâ paralyti membris omnibus captæ, ac suimet impotenti, ut membra omnia valida ac sana reciperet. Virginem DEO dicatam in supremum discrimen septem mensium hydrops perduxerat, ut Medico mandante sacris jam munita mortem proximè opperiretur: ipsanorum tamen attactu corpus

*Ex pro.
p. 66.
88.*

pus detumuit, somno etiam redeunte, post quem evigilans sanam se & viribus integram est admirata. Antonia Stival, Anicii nata, penitus amiserat oculorum usum: Medici & Chirurgi, variis, at omnibus irritâ curâ adhibitis mediis, artem deniquè victam, & morbum invincibilem dictitârunt; sed huic tandem cedere necesse fuit, applicatis reliquiis P. JOANNIS FRANCISCI, & hoc sufficiebat ad lucem ita recuperandam, ut illico videre potuerit, & primò quidem ante omnia Patroni sui imaginem sibi propositam, quin imò poterat se deinceps occupare efformandis vittis sericeis, quæ subtilissimorum filaminum texturâ exigunt visum peracrem.

Ex pro. Joannam de Perga malum non
P. 135. unum, sed malorum omniū cumu-
186. 195. lus obsidebat, quæ duobus jam ab annis lecto affixa, membrisque capta, motûs omnis impos, commiserationem movit intuentibus: tibia sinistra coxendici retrò conjuncta erat, nervis violenter attractis; dexterâ tibiâ suo quidem in loco remanente, sed inflexibili & vinculatâ: Brachium dextrum pariter retractum, & immobile, ac pectori affixum.

xum: superiorum dentium ordo va-
 lidè constrictus cum inferioribus :
 renes ferè dimidio pede suppressi :
 Stomachus quatuor digitis prorum-
 pens. Malorum iliadi supervene-
 runt, ceu appendices, acutissimi do-
 lores, violentissimæ convulsionēs,
 & post hæc prostratæ ex integro vi-
 res, certa mortis præfagia. Ad hanc
 igitur jam comparans se Joanna
 dum nocte quâdam, quod plerum-
 què fieri solebat, in somnis, vigil-
 que agit, en ! improvisò coram se
 conspicit P. JOANNEM FRANCI-
 SCUM veste talari, sereno vultu,
 brachiis ad modum Crucis pectori
 decenter admotis, qui suaviter il-
 lam solabatur, animabátque. Tan-
 tum consolationis & animi hausit
 illa, ut confestim se voto obstrin-
 get quàmprimùm visitaturam Lalo-
 vesii ejus sepulchrum, facturamque,
 ut novem ibi sacrificia totidem die-
 bus ad aram litentur. Dum deinde
 parentibus suis casum, atque itine-
 ris propositum enarrâset, difficiles
 eos habuit ad indulgendum, metu,
 ne id esset mortem accelerare, non
 vitam curare, hiemis potissimum
 rigidioris tempore in memoriam
 revocato. Joanna tamen moræ im-
 pati-

patiens non desinit instare pro opta-
 ta facultate, constanter affirmans,
 non de futuram sibi sanitatem, modo
 beatis Servi Dei cineribus adesse
 posset. Victis tandem parentibus
 hilariter viam in it lexicâ deporta-
 ta Mense Januario: quò magis ap-
 propinquabat Lalovelio, eò plus
 malum à se recedere sentiebat, si-
 mulque corpus vigore, animum fi-
 duciâ repleri. Ut verò pervenit ad
 prodigiis celebre sepulchrum, be-
 nignos illico influxus experitur;
 primâ enim die ad stata loca redie-
 runt renes & stomachus, die sequen-
 ti restituitur motus dexteræ tibie,
 & libertas sinistræ à coxendice jam
 disjunctæ; tertiâ die & quartâ hæc,
 & illa melius distenduntur, atque
 convalidantur: die quintâ, tempore
 quidem divini sacrificii Beato obla-
 ti, dentes adeò pertinaciter inter se
 constricti ex improvviso dissolvun-
 tur. Recuperatâ intra dies quinque
 cum tot prodigiorum impendio comple-
 xâ sanitate triumphantis instar patriam
 repetiit Joanna, omnesque admiratione,
 jubilo, & in Sanctum devotione reple-
 vit. Demum narrata hætenus, pluri-
 mis aliis hic prætermiſſis, distinctius
 & uberius exponentur in vita fusiori

S. JOANNIS FRANCISCI REGIS,

quæ typo paratur.

21

26